

اقدام کالابرگ اولویت‌بندی شده و محدود ترمی شود؛

دولت دنبال ایجاد رفاه است یا حذف آن!

▪ **شارژ کالابرگ در آبان ماه با تغییراتی همراه خواهد بود. بنا بر تصمیم جدید دولت قرار است کالاهای اساسی مندرج در جدول کالابرگ که بین ۱۱ تا ۱۵ قلم است، اولویت‌بندی شده و محدودتر شود.**

گروه اقتصادی – اسفند ۱۴۰۰ خورشیدی بود که مجلس یازدهم رأی به حذف ارز ترجیحی ۴۲۰۰ تومانی از بودجه ۱۴۰۱ داد.بنابراین،دولت سیزدهم در همان نخستین سال آغازین خود اقدام به حذف این ارز کرد.قرار شد گرانی کالاهای افزایش نرخ تورم با افزایش یارانه‌ها و ارائه کالابرگ برای خرید کالاهای اساسی با نرخ مصوب دولتی پوشش داده شود.

کالابرگ الکترونیک سال ۱۴۰۲ به مرحله اجرا رسید. تصمیم برای این بود که مبنای قیمت‌ها شهریور ۱۴۰۰ باشد اما در نهایت پس از اجرائی شش‌دان طرح، قیمت کالابرگ در شهریور ۱۴۰۱ ملاک قرار گرفت که افزایش قیمت‌ها رخ داده بود.

یکی از دغدغه‌های دولت‌ها در هر کشوری تمرکز بر سبد غذایی آحاد جامعه است تا فشار کمتری به مردم به‌ویژه اقشار آسیب‌پذیرتر در شرایط بحرانی و سخت وارد شود. دولت سیزدهم نیز سعی کرد تا از طریق یارانه‌ها سبد غذایی مورد نیاز مردم را در حد قابل قبولی تأمین کند.

با حذف ارز ۴۲۰۰ تومانی یارانه غیر نقدی خانوارهای یک‌ماه‌زودتر از یارانه نقدی شارژ شد. فهرست اقلام اساسی که مردم ملزم به خرید آنها شدند بر اساس آشنیتوی تحقیقات تغذیه‌ای و صنایع غذایی کشور شامل ۱۱ کالای اساسی مرغ، تخم‌مرغ، گوشت منجمد، قند و شکر، روغن، ماست، شیر، پنیر، ماکارونی و حبوبات شد. این طرح ابتدا ۵ دهک در آمدی جامعه را تحت پوشش قرار داد.

علیرضا صغریان، معاون امور رفاه وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی دولت سیزدهم درباره این طرح عنوان کرده بود، ۵۳ دهک کم‌درآمد یارانه ماهانه ۴۰۰ هزار تومانی دریافت خواهند کرد، اما چون طرح کالابرگ الکترونیک کاملاً اختیاری است، اگر این افراد حداقل به میزان ۲۰۰ هزار تومان در قالب کالابرگ الکترونیکی از ۱۱ قلم کالای موردنظر خریداری کنند، ۱۲۰ هزار تومان شارژ اضافه و تشویقی برای آنها واریز خواهد شد. در واقع کل یارانه آنها که برای کالاهای مدنظر هزینه می‌شود به ۵۲۰ هزار تومان در ماه افزایش می‌یابد.

به گفته صغریان این شرط اختصاص ۱۲۰ هزار تومان یارانه مازاد این است که همین میزان اضافه هم صرف خرید کالاهای سبد تعریف شده دولت در کالابرگ شود.

گفتنی است، خانوارها مختار بودند یارانه دولتی را نقدی یا غیرنقدی

مهلت یک ماهه بانک مرکزی به شبکه بانکی؛

شیوه‌نامه نظارتی نحوه مصرف و بازگشت تسهیلات بانکی تدوین می شود

گروه اقتصادی – بانک مرکزی با صدور بخشنامه‌ای، شبکه بانکی را مکلف کرد تا حداقل در مدت یک‌ماه شیوه‌نامه نظارتی نحوه مصرف و بازگشت تسهیلات بانکی را تدوین و اجرائی کنند.

بر اساس این شیوه‌نامه بکارگیری سیاست‌ها و روش‌های کارآمد، تمهیدات، کنترل‌ها و بررسی‌های مستقیم و یا غیرمستقیم در ارتباط با مصرف تسهیلات متناسب با ماهیت هر یک از عقود تسهیلاتی، به‌منظور حصول اطمینان از انطباق نحوه مصرف با موضوع قرارداد، برگشت منابع و کاهش ریسک‌های مربوط و خطرات ناشی از مواردی نظیر تقلب، تبانی و اشتباه یا قصور از مرحله پرداخت تا مرحله تسویه تسهیلات، تدوین و پس از تصویب در هیأت مدیره بانک، اجرائی می شود.

براساس این بخشنامه شبکه بانکی موظف هستند تا در تدوین این شیوه نامه واحد سازمانی نظارت بر مصرف تسهیلات را مشخص کنند همچنین از استفاده شخص متقاضی از کالا و خدمات موضوع قرارداد تسهیلاتی اطمینان حاصل کنند و بررسی کنند تا طرح توجیه فنی، مالی و اقتصادی از آرایه شده در زمان اعطای تسهیلات با موضوع قرارداد تسهیلاتی در عقود مشارکی انطباق داشته باشد.

بر اساس «این نامه فصل سو قانون عملیات بانکی بدون ربا(پهره)» اینکهاجر حسن‌اجرای قراردادهای منعقدموضوع این آیین‌نامه اعم از نحوه مصرف و بازگشت تسهیلات اعطایی نظارت لازم و کافی به عمل خواهند آورد. عملیات بانکی ناشی از اعطای تسهیلات حسب مورد به تشخیص بانک اعطا کننده تسهیلات در همان بانک متمرکز خواهد بود». همچنین وفق مفاد هر یک از دستورالعمل‌های اجرائی عقود تسهیلاتی، حسب مورد بر نظارت بر مصرف تسهیلات تأکید شده است.

بر همین اساس، در وهله اول وظیفه نظارت بر مصرف تسهیلات بر عهده مؤسسه اعتباری (بانک)مؤسسه اعتباری غیربانکی) نهاد شده است. از سوی دیگر، در «فرم یکنواخت عقود تسهیلات بانکی» که در اجرائی «قانون بهبود مستمر محیط کسب و کار» طی سال‌های ۱۳۹۲ تا ۱۳۹۴ پس از تصویب توسط شورای پول و اعتبار به شبکه بانکی کشور ابلاغ گردید، به صورت شفاف به این مهم تأکید گردیده که مؤسسات اعتباری باید بر محل مصرف تسهیلات موضوع قرارداد، نظارت کافی داشته باشند و مصرف تسهیلات خارج از موضوع قرارداد، تخلف محسوب می گردد و به تبع آن در فرم‌های مزبور، تنبیهاتی را نیز برای تسهیلات گیرنده که تسهیلات را خارج از محل مصرف تعیین شده مصرف کرده باشند، پیش‌بینی شده است. لذا مسئولیت جلوگیری از هر گونه انحراف از مصرف تسهیلات در محل خارج از موضوع آن، بر عهده مؤسسات اعتباری است.

بانک مرکزی با تأکید مجدد بر رعایت دستورالعمل‌های اجرائی و فرم‌های یکنواخت عقود تسهیلاتی، آن مؤسسه اعتباری موظف است به‌منظور حصول اطمینان از نظارت دقیق بر مصرف تسهیلات و جلوگیری از هر گونه انحراف در این زمینه، حداکثر ظرف مدت یک ماه از ابلاغ این بخشنامه، شیوه‌نامه‌ای درخصوص بکارگیری سیاست‌ها و روش‌های کارآمد تمهیدات، کنترل‌ها و بررسی‌های مستقیم و یا غیرمستقیم در ارتباط با مصرف تسهیلات متناسب با ماهیت هر یک از عقود تسهیلاتی، به‌منظور حصول اطمینان از انطباق نحوه مصرف با موضوع قرارداد، برگشت منابع و کاهش ریسک‌های مربوط و خطرات ناشی از مواردی نظیر تقلب، تبانی و اشتباه یا قصور از مرحله پرداخت تا مرحله تسویه تسهیلات، تدوین و پس از تصویب در هیأت مدیره و واحد صدور و پرداخت ذی‌ربط در آن مؤسسه اعتباری جهت اجرا ابلاغ و نسخه‌ای از آن را به مدیریت کل نظارت

(کالابرگ) دریافت کنند. در این دوره خیلی از خانوارها یارانه ۳۰۰ هزار تومانی نقدی را به غیرنقدی ۵۲۰ هزار تومانی ترجیح دادند چون آنها را ملزم به خرید کالاهای محدود با قیمت پایین کرده بود. **شارژ دوباره کالابرگ پس از یک هفته تقریباً یک ساله** دولت سیزدهم طرح کالابرگ را تا پایان سال ۱۴۰۲ ادامه داد اما در ادامه در سال ۱۴۰۳ دولت هیچ مبلغی به عنوان کالابرگ شارژ نکرد. پس از زرو کار آمدن دولت چهاردهم در ۷ مرداد ۱۴۰۳، نهمین رئیس‌جمهور ایران نیز با عنوان اینکه زیرساخت‌های طرح کالابرگ وجود ندارد از شارژ کالابرگ خودداری کرد. باوج گرفتن انتقادهای دولت ناچار شد اسفند ۱۴۰۳ مصادف با ماه مبارک رمضان کالابرگ الکترونیک خانوارهای کم درآمد را شارژ کند.

این طرح در دولت چهاردهم تغییر کرد. اگر در دولت سیزدهم خانوار مشمول یارانه دولتی مختار بودند یارانه را نقدی یا غیرنقدی دریافت کنند در دولت پزشکیان تمام خانوار دهک‌های اول تا هفتم ضمن دریافت یارانه نقدی مشمول یارانه غیر نقدی کالابرگ شدند. تا امروز در ۴ مرحله کالابرگ برای دهک‌های در آمدی اول تا هفتم شارژ شده است. این مبلغ برای دهک‌های اول تا سوم ۵۰۰ هزار تومان و برای دهک‌های چهارم تا هفتم ۳۵۰ هزار تومان به ازای هر نفر است.

طبقه متوسط نیاز به یارانه ندارد

کاهش لیست یارانه‌گیران از دیگر تغییراتی است که در دولت چهاردهم اعمال شد. بنا به گفته وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی بسرای آیین اعتبار کالابرگ ۳ دهک پایین درآمدی، باید بخشی از خانوارهای دهک‌های انتهای جامعه از فهرست یارانه‌گیران حذف شوند.

مشنیه ۶ آبان ۱۴۰۴، احمد میدری در دفاع از عملکرد دولت در این خصوص به نمایندگان مجلس به مجری به گفت، خانوارهایی که از لیست یارانه‌گیران حذف شده‌اند طبق محاسبات دقیق بوده است. به عنوان مثال، هر کس در تهران مالک خانه باشد و کل خانواده ۳۰ میلیون تومان در آمد داشته باشد جز ۳ دهک بالا محاسبه شده و یارانه آنها با قطع شده یا تا انتهای سال قطع خواهد شد.

وی توضیح داد که با محاسبه ۹۰ میلیون نفر جمعیت ایران، ۹۰ میلیون نفر در هر دهک جای گرفته‌اند. طبق برنامریزی انجام شده- برای حذف ۱۳ دهک بالای جامعه، باید ۲۷ میلیون نفر از لیست یارانه‌گیران سال ۱۴۰۳ حذف شوند.

اقتصادی

به گفته وزیر رفاه اجتماعی دولت وفاق، کار محاسبات از ابتدا سال آغاز شده و پس از جنگ طرح حذف جمعیت ۳ دهک انتهای کلید خورد. در ادامه هم از مرداد ۱۴۰۴، ماهانه ۳ میلیون نفر از دریافت یارانه نقدی ۳۰۰ هزار تومانی محروم شدند. می توانیم این روند را ادامه دهیم تا به عدد ۲۷ میلیون نفر هدف گذاری شده دست پیدا کنیم.

البته میدری در توضیح وازه دهک‌های در آمدی انتهای جدول (هشتم، نهم و دهم) و به اصلاح مرفه اظهار کرد که وقتی از ۳ دهک بالای صحت می‌کنیم در هر کشوری یک معنادر. ممکن است در کشوری جز اقشار مرفه باشد اما در ایران جز طبقه متوسط محسوب می‌شوند.

بنابراین رئیس دولت چهاردهم معتقد است با توجه به نرخ تورم چه در مواد غذایی و چه اجارهبها خانوارهایی با درآمد ۳۰ میلیون تومانی نیاز به یارانه ندارند این در حالی است که بخشی از خانوارهای حذف شده زیر ۲۰ میلیون تومان در آمد دارند.

حداقل رفاه اجتماعی با طبقه متوسط معنا پیدا کرد

کسری بودجه سبب شده تا دولت به جای راهکار اصولی و کاهش بودجه‌هایی که در برخی نهادها تخصیص یافته و مورد انتقاد جامعه است، از سفره مردم بهره‌گیری کند و حداقل رفاه اجتماعی را با طبقه متوسط معنا کند.

از سوی دیگر بودجه کالاهای اساسی اعم از دارو، تجهیزات پزشکی، مواد اولیه شیر خشک نوزاد و نهاده‌های دامی قانون بودجه ۸۱،۴۰۴ میلیارد دلار تعیین شد- در حالی که سال گذشته این عدد ۱۱ میلیارد دلار بود. وزیر جهاد کشاورزی با افتخار به بهبود تراز تجاری بخش کشاورزی از منفی ۱۱ به منفی ۸ میلیارد دلار به عنوان صرفه‌جویی ارزى نام می‌برد تا اینکه فریاد داهلران که دام‌ها از گرسنگی در حال خوردن یکدیگر هستند به مجلس رسید. بنابراین، وزیر به مجلس فراخوانده شد و معاونانش به سازمان بازرسی کل کشور.

امروز هم به بهانه فسادزا بودن یارانه برخی از اقلام وارداتی مانند گوشت، برنج و... تصمیم‌گیران از جمله رئیس سازمان برنامه و بودجه و بانک مرکزی سعی دارند یارانه ۲۸۰۵۰ تومانی حذف و با ارز مبدل‌های به مبلغ بیش از ۷۰ هزار تومان جایگزین شود. اگر چه دولت‌مردان تأکید دارند که تا پایان سال ارز ترجیحی حذف خواهد

درخواست اصناف برای بازنگری در شیوه نظارت بر معاملات طلای آب‌شده

گروه اقتصادی – استقبال گسترده مردم از خرید و فروش طلا در پلتفرم‌های آنلاین باعث شده نهادهای حاکمیتی نظارت بر این بازار را تشدید کنند؛ موضوعی که به گفته بریر کل اتاق اصناف ایران، هر چند اقدامی ضروری است؛ اما نباید بدون تفکیک میان معاملات طلای آب‌شده و مصنوعات طلا اجرا شود، چرا که این دو بخش و ضوابط و ماهیت متفاوتی دارند.

احسان سقایی – دبیر کل اتاق اصناف ایران –

در باره انتقاد اتاق اصناف از بانک مرکزی به دلیل دخالت در صدور مجوزها-برای پلتفرم‌های فروش مجازی طلا، توضیح داد: بر اساس ماده ۲ قانون نظام صنفی، هر فردی که در حوزه عرضه کالا و خدمات، چه به شکل مستقیم یا شیوه غیر مستقیم فعالیت می‌کند، تحت پوشش قانون نظام صنفی، اتحادیه‌های صنفی و اتاق‌های اصناف کشور قرار می‌گیرد. قانون‌نگار در ماده ۸۷ قانون نظام صنفی، افرادی که در فضای مجازی فعالیت می‌کنند را ساماندهی کرده است.

الزام کسب‌وکارهای مجازی به دریافت مجوز از اتحادیه کشوری کسب‌وکارهای مجازی به موجب این ماده و تبصره ذیل آن یعنی آیین‌نامه اجرائی مواد ۲ و ۱۲ قانون نظام صنفی، هر فردی که در بسترس دیجیتا و فضای مجازی خدماتی ارائه می‌کند، باید از اتحادیه کشوری کسب و

پشت پرده گرانی بی سابقه برنج!

گروه اقتصادی – مدیرعامل بنیاد ملی گندم کاران اظهار کرد: به‌طور قطع دلالت‌اطلاع دارد که نگهداری برنج تا شب عید از توان کشاورز خارج است زیرا نگهداری محصول به سرمایه سنگینی نیاز دارد. قیمت جهانی برنج چندماه است که روند کاهشی دارد. تولید برنج در جهان به‌ویژه در کشورهای هند و ویتنام بالا رفته و بازار جهانی از برنج اشباع شده است.

کاهش جهانی قیمت برنج در حالی که بازار داخلی همچنان صعودی است

به گزارش مهر، نرخ برنج باز هم ۰.۴۱ کاهش یافت و قیمت این محصول در کانال ۱۰ دلار قرار دارد. این نرخ نسبت به یک‌ماه قبل ۳۸۱ درصد کاهش یافته است.

این در حالی است که نه تنها نرخ برنج در ایران پایین نیامده است بلکه روند صعودی دارد. علی قلی ایمانی، مدیرعامل بنیاد ملی گندم کاران درباره وضعیت فروش برنج داخلی گفت: عمده برنج کشور در استان‌های شمالی یعنی گیلان، مازندران و گلستان تولید می‌شود. اگر برنج در بازار داخل گران است به بازی دل‌ال‌ها در بازار این محصول پرمصرف

شد و این حذف با قیمت دولتی اقلام ضروری در کالابرگ نیز جبران خواهد شد. اما با روییای که وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی در

پیش گرفته و عزم جدی دولت در حذف طبقه متوسط جامعه از لیست یارانه‌گیران باید دید آیا با انفجار قیمت‌ها در سال آینده مانند سال ۱۴۰۱ مردم فقیرتر از ۴ سال اخیر نخواهند شد؟ اگر چه مبلغ ۵۰۰ تا ۲ هزار تومان یارانه نقدی و غیرنقدی مبلغ کمی در مقابل نرخ تورم فعلی است اما تأثیر روانی آن می‌تواند ناراضایی مردم را دامن بزند.

بیش از یک‌ماه است که متولیان معیشت مردم از وزارت اقتصاد، رفاه اجتماعی، جهاد کشاورزی، صنعت معدن و تجارت، سازمان برنامه و بودجه و... در حال رایزنی برای تغییر سبد معیشتی مردم در کالابرگ الکترونیک هستند. هدف، پوشش دهک‌های پایینی جامعه و حتی ممکن است این خانوار محدود به دهک‌های اول تا سوم البته با تغییرات اعمال شده در دهک بندی جدید وزارت رفاه اجتماعی، شوند؛ یعنی حداقل خانوارها.

احتمال کاهش اقلام کالابرگ الکترونیک در شارژ آبان ماه قرار است شارژ کالابرگ الکترونیک در آبان ماه با شیوه جدید انجام شود. پیش‌تر مرجان دبیری، سخنگو طرح کالابرگ الکترونیک از اضافه شدن ۴ قلم گوشت و پوقلمون، بلدرچین، ماهی و میگو به ۱۱ قلم پیشین در شارژ مردم حله چهارم کالابرگ خبر داده بود. اما استقبال مردم از اقلام موجود در طرح کالابرگ نشان می‌دهد کالاهایی مانند ماکارونی، شیر، پنیر خریدار ندانسته و مردم بیشتر متمایل به خرید محصولات ضروری با قیمت‌بالا مثل حبوبات، برنج، روغن و سپس در این درجه بندی گوشت قرمز و گوشت مرغ هستند. لبینات در مصرف روزانه مردم به حداقل رسیده است.

حالا باید دید با حذف یارانه ۲۸۰۵۰ تومان و جایگزین شدن با ارز مبدل‌های جهش قیمتی ایسن اقلام برای مردم فقدر خواهد بود به درآمدی قبل خواهد بود.

افزود؛ پلتفرم‌ها موظف شده‌اند به اندازه طلایی که می‌فروشند، در بانک‌های تعیین شده مانند بانک کارگشایی و بانک ملت، طلای فیزیکی ذخیره کنند. این اقدام نیز تحت نظارت است. ورود بانک مرکزی به عنوان نهاد ناظر در نظم تنظیم ضوابط و شرایط معاملات آنلاین طلا بجا و قابل قبول است، چرا که واحد صنفی براساس ماده ۱۷ قانون نظام صنفی مکلف به رعایت قوانین و مقررات جاری کشور است.

دبیر اتاق اصناف همچنین درباره تداخل اقدامات بانک مرکزی و قوانین اتاق اصناف نیز گفت: قانون صدور مجوز به عهده اتحادیه کسب و کل، نهادهای مجازی است و بانک مرکزی صرفاً نقش نظارتی خسود را باید ایفا کند. ورود بانک مرکزی در صدور مجوز باعث تداخل وظایف و تضاد منافع می‌شود. ممکن است بین نهادها اما الان متأسفانه بیش از ۳۵۰ هزار تومان خرید و فروش می‌شود.

مدیرعامل بنیادملی گندم کاران با اشاره به قیمت‌ها ادامه داد: شلشوک هاشمی هر کی